

Project Energy

smart energy solutions

PROJECT ENERGY Sp. z o.o.

90-437 Łódź, al. Kościuszki 80/82

NIP 525-257-02-54 KRS 0000480961

www.projectenergy.pl

Tytuł opracowania

AUDYT ENERGETYCZNY BUDYNKU ADMINISTRACJI I PRZYCHODNI
(PAWILON G) WOJEWÓDZKIEGO SZPITALA ZESPOLONEGO W SKIERNIEWICACH

Adres obiektu

UL. RYBICKIEGO 1, 96-100 SKIERNIEWICE

Inwestor

WOJEWÓDZKI SZPITAL ZESPOLONY
IM. STANISŁAWA RYBICKIEGO W SKIERNIEWICACH
UL. RYBICKIEGO 1, 96-100 SKIERNIEWICE

Opracowali

mgr inż. Agnieszka Orłowska
mgr inż. Paweł Filaber

Data wykonania

29 września 2017r.

1 Strona tytułowa audytu energetycznego budynku

1. Dane identyfikacyjne budynku			
1.1 Rodzaj budynku	Budynek szpitalny	1.2 Rok budowy	1982
1.3 Inwestor (nazwa lub imię i nazwisko, adres do korespondencji, PESEL*)	Wojewódzki Szpital Zespolony im. Stanisława Rybickiego w Skierniewicach ul. Rybickiego 1, 96-100 Skierniewice	1.4 Adres budynku	ul. Rybickiego 1, 96-100 Skierniewice
2. Nazwa, adres i numer REGON podmiotu wykonującego audyt:			
Project Energy Sp. z o.o., al. Kościuszki 80/82, 90-437 Łódź, NIP 525-257-02-54			
3. Imię i nazwisko, adres audytora koordynującego wykonanie audytu, posiadane kwalifikacje:			
mgr inż. Paweł Filaber, 75032106415, ul. Prądzyńskiego 31, 05-200 Wołomin, Członek Zrzeszenia Audytorów Energetycznych nr 1420; Uprawnienia Weryfikatora NFOŚiGW nr W050			
4. Współautorzy audytu: imiona, nazwiska, zakres prac:			
Lp.	Imię i nazwisko	Zakres udziału w opracowaniu audytu energetycznego:	
1	mgr inż. Agnieszka Orłowska	Opracowanie wyników	
2	mgr inż. Magda Przyłucka	Obliczenia OZC	
3	inż. Katarzyna Lonc	Inwentaryzacja, obliczenia, opracowanie wyników	
4	Paweł Gajda	Inwentaryzacja	
5. Miejscowość:	Łódź	Data wykonania opracowania:	29.09.2017r.
Spis treści:			
1	STRONA TYTUŁOWA AUDYTU ENERGETYCZNEGO BUDYNKU		1
2	KARTA AUDYTU ENERGETYCZNEGO ZESPOŁU BUDYNKÓW ¹⁾		2
3	DOKUMENTY I DANE ŹRÓDŁOWE WYKORZYSTANE PRZY OPRACOWANIU AUDYTU ORAZ WYTYCZNE I UWAGI INWESTORA.....		5
4	INWENTARYZACJA TECHNICZNO-BUDOWLANA BUDYNKU ORAZ OCENA STANU TECHNICZNEGO .		8
5	OCENA STANU TECHNICZNEGO BUDYNKU.....		12
6	ANALIZA POSZCZEGÓLNYCH WARIANTÓW TERMOMODERNIZACJI		13
7	ANALIZA MOŻLIWOŚCI MODERNIZACJI INSTALACJI OŚWIETLENIA		21
8	ANALIZA MOŻLIWOŚCI ZASTOSOWANIA ODNAWIALNYCH ŹRÓDEŁ ENERGII		23
9	ANALIZA WARIANTOWA EFEKTÓW ENERGETYCZNYCH ORAZ EKONOMICZNYCH DLA ANALIZOWANEGO ZAKRESU PRAC TERMOMODERNIZACYJNYCH		24
10	ANALIZA WARIANTOWA EFEKTÓW ENERGETYCZNYCH ORAZ EKONOMICZNYCH DLA ANALIZOWANEGO ZAKRESU PRAC MODERNIZACYJNYCH W ZAKRESIE INSTALACJI ELEKTRYCZNEJ.....		1
11	WSKAZANIE OPTYMALNEGO WARIANTU PRZEDSIĘWZIĘCIA TERMOMODERNIZACYJNEGO SPEŁNIAJĄCEGO WYMAGANIA USTAWY Z DNIA 21 LISTOPADA 2008 R. O WSPIERANIU TERMOMODERNIZACJI I REMONTÓW		2
12	ZAŁĄCZNIKI DO AUDYTU.....		3

2 Karta audytu energetycznego zespołu budynków¹⁾

1. Dane ogólne		Stan przed termomodernizacją	Stan po termomodernizacji
1.	Konstrukcja / technologia budynku	Tradycyjna murowana	Tradycyjna murowana
2.	Liczba kondygnacji	2+piwnica	2+piwnica
3.	Kubatura części ogrzewanej [m ³]	3 639,30	3 639,30
4.	Powierzchnia netto budynku [m ²]	1 492,10	1 492,10
5.	Powierzchnia użytkowa części mieszkalnej [m ²]	0,00	0,00
6.	Powierzchnia ogrzewana lokali użytkowych oraz innych pomieszczeń niemieszkalnych [m ²]*	1 039,80	1 039,80
7.	Liczba lokali mieszkalnych	-	-
8.	Liczba osób użytkujących budynek	110	110
9.	Sposób przygotowania ciepłej wody użytkowej	węzeł cieplny	węzeł cieplny
10.	Rodzaj systemu grzewczego budynku	Instalacja tradycyjna stalowa rurowa, grzejniki żeliwne bez zaworów termostatycznych	Instalacja tradycyjna stalowa rurowa, grzejniki stalowe płytowe z zaworami termostatycznymi
11.	Współczynnik kształtu A/V [1/m]	0,61	0,61
12.	Inne dane charakteryzujące budynek	-	-
2. Współczynniki przenikania ciepła W/(m²K)			
1.	Drzwi zewnętrzne	5,100	1,300
2.	Okno zewnętrzne	3,600	0,900
3.	Podłoga w piwnicy	0,785	0,785
4.	Strop nad piwnicą	1,422	1,422
5.	Stropodach	1,232	0,147
6.	Ściana zewnętrzna	1,428	0,194
7.	Ściana zewnętrzna cokołowa	1,176	0,262
8.	Ściana zewnętrzna przy gruncie	0,847	0,262
3. Sprawności składowe systemu ogrzewania i współczynniki uwzględniające przerwy w ogrzewaniu			
1.	Sprawność wytwarzania	0,98	0,98
2.	Sprawność przesyłania	0,77	0,88
3.	Sprawność regulacji i wykorzystania	0,90	0,96
4.	Sprawność akumulacji	1,00	1,00
5.	Uwzględnienie przerw na ogrzewanie w okresie tygodnia	1,00	1,00

6.	Uwzględnienie przerw na ogrzewanie w ciągu doby	1,00	1,00
4. Sprawności składowe systemu przygotowania ciepłej wody użytkowej			
1.	Sprawność wytwarzania	0,97	0,97
2.	Sprawność przesyłania	0,60	0,80
3.	Sprawność regulacji i wykorzystania	0,60	0,85
4.	Sprawność akumulacji	1,00	1,00
5. Charakterystyka systemu wentylacji			
1.	Rodzaj wentylacji (naturalna, mechaniczna, inna)	grawitacyjna	grawitacyjna
2.	Sposób doprowadzenia i odprowadzenia powietrza	Okna/ kanały wentylacyjne	Okna/ kanały wentylacyjne
3.	Strumień powietrza zewnętrznego[m ³ /h]	3 389	2 607
4.	Liczba wymian powietrza [1/h]	0,93	0,72
6. Charakterystyka energetyczna budynku			
1.	Obliczeniowa moc cieplna systemu ogrzewania [kW]	130,88	49,89
2.	Obliczeniowa moc cieplna na przygotowanie ciepłej wody użytkowej [kW]	6,63	6,63
3.	Roczne zapotrzebowanie na ciepło do ogrzewania budynku (bez uwzględnienia sprawności systemu grzewczego i przerw w ogrzewaniu) [GJ/rok]	1 027,31	310,53
4.	Roczne obliczeniowe zużycie energii do ogrzewania budynku (z uwzględnieniem sprawności systemu grzewczego i przerw w ogrzewaniu) [GJ/rok]	1 512,66	375,08
5.	Roczne obliczeniowe zużycie energii do przygotowania ciepłej wody użytkowej [GJ/rok]	403,72	213,73
6.	Zmierzone zużycie ciepła na ogrzewanie przeliczone na warunki sezonu standardowego (służące weryfikacji przyjętych składowych danych obliczeniowych bilansu ciepła) [GJ/rok]	-	-
7.	Zmierzone zużycie ciepła na przygotowanie ciepłej wody użytkowej (służące weryfikacji przyjętych składowych danych obliczeniowych bilansu ciepła) [GJ/rok]	-	-
8.	Wskaźnik rocznego zapotrzebowania na ciepło do ogrzewania budynku (bez uwzględnienia sprawności systemu grzewczego i przerw w ogrzewaniu) [kWh/(m ² rok)]	274	83
9.	Wskaźnik rocznego zapotrzebowania na ciepło do ogrzewania budynku (z uwzględnieniem sprawności systemu grzewczego i przerw w ogrzewaniu) [kWh/(m ² rok)]	404	100
10. ²⁾	Udział odnawialnych źródeł energii [%]*	-	-
7. Opłaty jednostkowe (obowiązujące w dniu sporządzenia audytu)			

1.	Koszt za 1 GJ ciepła do ogrzewania budynku ³⁾ [zł/GJ]	43,70	43,70
2.	Koszt 1 MW mocy zamówionej na ogrzewanie na miesiąc ⁴⁾ [zł/(MW m-c)]	7934,21	7934,21
3.	Koszt przygotowania 1 m ³ ciepłej wody użytkowej ³⁾ [zł/m ³]	13,74	7,35
4.	Koszt 1 MW mocy zamówionej na przygotowanie ciepłej wody użytkowej na miesiąc ⁴⁾ [zł/(MW m-c)]	7934,21	7934,21
5.	Miesięczny koszt ogrzewania 1 m ² powierzchni użytkowej [zł/(m ² m-c)]	6,30	1,69
6.	Miesięczna opłata abonamentowa [zł/m-c]	-	-
7.	Inne [zł]	-	-
8. Charakterystyka ekonomiczna optymalnego wariantu przedsięwzięcia termomodernizacyjnego			
Planowana kwota kredytu ⁵⁾ [zł]	659 745,35	Roczne zmniejszenie zapotrzebowania na energię [%]	69,3%
Planowane koszty całkowite [zł]	776 171,00	Premia termomodernizacyjna [zł]	n/d
Roczna oszczędność kosztów energii [zł/rok]	65 728,37		

1) Dla budynku składającego się z części o różnych funkcjach użytkowych należy podać wszystkie dane oddzielnie dla każdej części budynku.

2) U_{OZE} [%] obliczany zgodnie z rozporządzeniem dotyczącym sporządzania świadectw, jako udział odnawialnych źródeł energii w rocznym zapotrzebowaniu na energię końcową dostarczaną do budynku dla systemu grzewczego oraz dla systemu przygotowania ciepłej wody użytkowej.

3) Opłata zmienna związana z dystrybucją i przesyłem jednostki energii.

4) Stała opłata miesięczna związana z dystrybucją i przesyłem energii.

5) W związku z faktem planowana inwestycja będzie realizowana z dotacji w analizowanym przypadku planowana kwota kredytu oznacza planowany poziom dofinansowania.

*Powierzchnia ogrzewana lokali użytkowych jest powierzchnią użytkową budynków na podstawie danych z książki obiektu.

3 Dokumenty i dane źródłowe wykorzystane przy opracowaniu audytu oraz wytyczne i uwagi inwestora

3.1 Cel pracy

Podstawowym celem jest optymalizacja zakresu inwestycji termomodernizacji budynku. Opracowanie swoim zakresem obejmuje:

- ocenę stanu istniejącego budynku pod kątem izolacyjności cieplnej przegród,
- ocenę stanu istniejących wewnętrznych instalacji ogrzewczych wraz ze źródłem ciepła,
- propozycję rozwiązań termomodernizacyjnych pozwalających na zmniejszenie zużycia ciepła w rozpatrywanym budynku,
- procedurę wyboru optymalnego przedsięwzięcia termomodernizacyjnego,

Realizacja powyższych przedsięwzięć ma prowadzić do zmniejszenia kosztów ogrzewania i zmniejszenia emisji zanieczyszczeń.

3.2 Dokumentacja projektowa

- Inwentaryzacja architektoniczno-budowlana.
- Inwentaryzacja budynku wykonana na potrzeby opracowania.

3.3 Inne dokumenty:

- Aktualne ceny nośnika energii.
- Dane dostarczone przez inwestora dotyczące źródła ciepła, instalacji, zużycia ciepła itp.
- Wizja lokalna.
- Książki obiektów (powierzchnia użytkowa budynku).
- Obowiązujące normy i rozporządzenia:
  - Ustawa z dnia 29 sierpnia 2014 r. o charakterystyce energetycznej budynków (Dz.U. 2014 poz.1200 z późn. zmianami opublikowanymi w Dz.U. 2015 poz.151)
  - Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (publ. tekstu jednolitego Dz.U.2016 poz.290, z późn. zmianami opublikowanymi w Dz.U. 2016 poz.961).
  - Rozporządzenie Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (t.j. Dz.U. 2015, poz.1422).

- Rozporządzenie Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 25 kwietnia 2012 r. w sprawie szczegółowego zakresu i formy projektu budowlanego (Dz.U. 2012 poz.462, z późn. zmianami opublikowanymi w Dz.U.2013 poz.762 i Dz.U.2015 poz.1554), w szczególności par. 11 ust 2 pkt 10 i pkt 12.
- Ustawa z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów (publ. t.j. Dz.U. 2014 poz.712, z późn. zmianami opublikowanymi w Dz.U.2016 poz.615)
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 17 marca 2009 r w sprawie szczegółowego zakresu i formy audytu energetycznego oraz części audytu remontowego, wzorów kart audytów, a także algorytmów oceny opłacalności przedsięwzięcia termomodernizacyjnego (Dz.U. Nr 43 z 2009 r, poz.346, z późn. zmianami opublikowanymi w Dz.U. 2015 poz.1606) (SPBTmin)".
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 27 lutego 2015 r. w sprawie metodologii wyznaczania charakterystyki energetycznej budynku lub części budynku oraz świadectw charakterystyki energetycznej (Dz.U. 2015 poz.376)
- PN-EN ISO 6946 "Komponenty budowlane i elementy budynku. Opór cieplny i współczynnik przenikania ciepła. Metoda obliczania".
- PN-EN ISO 13370 "Właściwości cieplne budynków - Wymiana ciepła przez grunt - Metody obliczania".
- PN-EN ISO 14683 "Mostki cieplne w budynkach - Liniowy współczynnik przenikania ciepła - Metody uproszczone i wartości orientacyjne".
- PN-EN 12831 "Instalacje ogrzewcze w budynkach. Metoda obliczania projektowego obciążenia cieplnego".
- PN-EN ISO 13790 „Energetyczne właściwości użytkowe budynków. Obliczanie zużycia energii do ogrzewania i chłodzenia”.
- Przepisy prawa dotyczące współczynników przenikania ciepła przegród budowlanych obowiązujące w latach wznoszenia, zatwierdzenia projektu budowy lub modernizacji budynku.

3.4 Wizja lokalna

Wrzesień 2017 roku.

3.5 Zadeklarowany maksymalny udział własny na pokrycie kosztów przedsięwzięcia termomodernizacyjnego oraz wysokość kredytu możliwego do zaciągnięcia:

Inwestycja będzie realizowana przy udziale środków zewnętrznych w wysokości do 85% kosztów kwalifikowanych.

3.6 Wytyczne, sugestie, ograniczenia i uwagi inwestora (zleceniodawcy)

Zleceniodawca podał następujące wytyczne dotyczące poprawy istniejącego stanu, dla których należy wykonać analizę ekonomiczną uzasadniającą podjęcie prac termomodernizacyjnych:

- modernizacja instalacji centralnego ogrzewania,
- modernizacja instalacji ciepłej wody użytkowej,
- ocieplenie stropodachu,
- ocieplenie ścian zewnętrznych,
- wymiana stolarki okiennej i drzwiowej,
- w budynku (instalacjach) należy zastosować system zarządzania energią,
- należy obniżyć koszty ogrzewania budynku,
- należy zmniejszyć emisję zanieczyszczeń w tym CO₂ w wyniku zmniejszenia produkcji ciepła dla budynku.

Wszystkie elementy budynku poddawane termomodernizacji jeśli to możliwe należy dopasować do warunków technicznych mających zacząć obowiązywać w 2021 roku.

W audycie należy dodatkowo uwzględnić możliwość wymiany instalacji oświetleniowej oraz zastosowaniem paneli fotowoltaicznych pokrywających częściowe zapotrzebowanie na energię elektryczną budynku.

4 Inwentaryzacja techniczno-budowlana budynku oraz ocena stanu technicznego

4.1 Rysunki i zdjęcia budynku – załącznik nr 3

4.2 Konstrukcja budynku

Budynek został wykonany w technologii tradycyjnej, murowanej. Ściany zewnętrzne murowane z cegły, stropodach pokryty papą. Budynek posiada 2 kondygnację nadziemnych oraz nieogrzewaną piwnicę.

4.3 Stolarka okienna i drzwiowa

Stolarka okienna drewniana, w złym stanie technicznym, o wysokim współczynniku przenikania ciepła oraz niskiej szczelności powietrznej. Drzwi zewnętrzne aluminiowe oraz drewniane posiadają wysoki współczynnik przenikania ciepła oraz niską szczelność powietrzną.

4.4 Wentylacja

Wentylacja pomieszczeń realizowana jest poprzez wentylację grawitacyjną - świeże powietrze jest dostarczane do wnętrza budynku przez nieszczelności i rozszczelnienia okien i drzwi.

4.5 Źródło ciepła

Źródłem ciepła budynku jest węzeł ciepłowniczy zasilany z ciepłowni.

4.6 Instalacja centralnego ogrzewania

W budynku występuje instalacja tradycyjna stalowa rurowa w większości ze starymi grzejnikami żeliwnymi bez zaworów termostatycznych.

Istniejącą instalację (ogółem) można scharakteryzować współczynnikami sprawności przedstawionymi w tabeli:

Lp.	Opis	Wartości współczynników sprawności	
1	Wytwarzanie ciepła	η_g	0,98

2	Przesył ciepła	η_d	0,77
3	Regulacja i wykorzystania	η_e	0,90
4	Układ akumulacji ciepła	η_s	1,00
5	Sprawność całkowita systemu $\eta_w * \eta_p * \eta_r * \eta_e =$	η	0,68
6	Uwzględnienie przerw na ogrzewanie w okresie	w_t	1,00
7	Uwzględnienie przerw na ogrzewanie w ciągu doby	w_d	1,00

4.7 Instalacja ciepłej wody użytkowej

Ciepła woda użytkowa przygotowywana jest w węźle cieplnym zasilanym z ciepłowni.

Instalację można scharakteryzować współczynnikami sprawności przedstawionymi w tabeli:

Lp	Opis	Zmiana wartości współczynników sprawności	
1	sprawność wytwarzania ciepła $\eta_{w,g}$	η_g	0,97
2	sprawność przesyłu ciepłej wody $\eta_{w,d}$	η_d	0,60
3	sprawność akumulacji $\eta_{w,s}$	η_s	0,60
4	sprawność sezonowa wykorzystania $\eta_{w,e}$	η_e	1,00
5	Sprawność całkowita systemu $\eta_g * \eta_d * \eta_s * \eta_e =$	η	0,97

Do wyznaczenia ogólnej sprawności systemu przygotowania ciepłej wody użytkowej posłużono się obowiązującymi przepisami.

4.8 Zapotrzebowanie na moc i ciepło na potrzeby c.o.

Obliczenia sezonowego zapotrzebowania na ciepło do ogrzewania budynku w standardowym sezonie grzewczym wykonano na podstawie normy PN-EN ISO 13790 „Energetyczne właściwości użytkowe budynków. Obliczanie zużycia energii do ogrzewania i chłodzenia” i rozporządzenia w sprawie metodologii obliczania charakterystyki energetycznej budynku i lokalu mieszkalnego lub części budynku stanowiącej samodzielną całość techniczno-użytkową oraz sposobu sporządzania i wzorów świadectw ich charakterystyki energetycznej z dnia 8 listopada 2008r z późniejszymi zmianami. Obliczenia wykonano przy pomocy programu komputerowego AUDYTOR OZC 6.9 Pro, przyjmując wieloletnie dane klimatyczne podane na stronie Ministerstwa infrastruktury (załącznik 4). Strumień powietrza wentylacyjnego został określony na podstawie normy PN-83/B-03430/Az3:2000 (załącznik 1).

Moc zamówioną obliczono na podstawie normy PN-EN 12831 "Instalacje ogrzewcze w budynkach. Metoda obliczania projektowego obciążenia cieplnego". Do obliczeń przyjęto strumień powietrza wentylacyjnego proponowany w normie PN-EN 12831. Obliczenia

wykonano przy pomocy programu komputerowego AUDYTOR OZC 6.9 Pro, przyjmując wieloletnie dane klimatyczne dotyczące: średnich miesięcznych wartości zewnętrznych temperatur (załącznik 4).

4.9 Obliczenia mocy systemu grzewczego i rocznego zużycia energii na ciepło

Tabela przedstawiająca obliczeniową moc systemu grzewczego

Obliczeniowa moc systemu grzewczego	MW	0,1309
Roczne zużycie energii na ciepło na potrzeby co	GJ/rok	1 027,31
Ogólna sprawność systemu	%	67,91
Obniżenie nocne	%	100,00
Obniżenie tygodniowe	%	100,00
Roczne zużycie energii na ciepło na potrzeby CO z uwzględnieniem sprawności systemu i przerwami w ogrzewaniu	GJ/rok	1 512,66

4.10 Roczny koszt ogrzewania

Ceny ogrzewania budynku wg stawek lokalnego dostawcy ciepła z podatkiem VAT z dnia sporządzania audytu.

Oz*	zł/GJ	43,70
Om**	zł/MW/mc	7 934,21
Ab	zł/mc	0,00
Obliczeniowa moc cieplna systemu grzewczego	MW	0,13
Roczne zużycie energii na ciepło na potrzeby CO z uwzględnieniem sprawności systemu i przerwami w ogrzewaniu	GJ/rok	1 512,66
Roczna opłata zmienna	zł/rok	66 106,25
Roczna opłata stała	zł/rok	12 461,54
Roczna opłata abonamentowa	zł/rok	0,00
Roczny koszt ogrzewania w sezonie standardowym	zł/rok	78 567,79
*) - opłata zmienna związana z dystrybucją i przesyłem jednostki energii		
**) - stała opłata miesięczna związana z dystrybucją i przesyłem energii		

4.11 Roczny, obliczeniowy koszt przygotowania ciepłej wody

Ceny przygotowania ciepłej wody wg stawki lokalnego dostawcy ciepła z podatkiem VAT z dnia sporządzania audytu.

Oz*	zł/GJ	43,70
Om**	zł/mc	7 934,21
A _{b0}	zł/mc	0,00
Obliczeniowa moc cieplna na przygotowanie ciepłej wody użytkowej	MW	0,007
Roczne zużycie energii do przygotowania ciepłej wody użytkowej	GJ/rok	403,72
Roczna opłata zmienna	zł/rok	17 643,26
Roczna opłata stała	zł/rok	631,46

Roczna opłata abonamentowa	zł/rok	0,00
Roczny koszt przygotowania ciepłej wody	zł/rok	18 274,72
*) - opłata zmienna związana z dystrybucją i przesyłem jednostki energii		
**) - stała opłata miesięczna związana z dystrybucją i przesyłem energii		

4.12 Roczny, obliczeniowy koszt ogrzewania i przygotowania ciepłej wody użytkowej

Roczny koszt ogrzewania w sezonie standardowym	zł/rok	78 567,79
Roczny koszt przygotowania ciepłej wody użytkowej	zł/rok	18 274,72
Roczny koszt sumaryczny	zł/rok	96 842,51

4.13 Dane do obliczeń

W obliczeniach przyjęto następujące dane:

Opis	Jednostki	Wartości
t_{w0} w pomieszczeniach ogrzewanych	$^{\circ}\text{C}$	20
t_{z0}	$^{\circ}\text{C}$	-20
S_d	dzień*K/a	3 696
Centralne ogrzewanie		
O_{m0}	zł/MW/m-c	7 934,21
O_{z0}	zł/GJ	43,70
Ab_0	zł/m-c	0,00
Ciepła woda użytkowa		
O_{m0}	zł/MW/m-c	7 934,21
O_{z0}	zł/GJ	43,70
Ab_0	zł/m-c	0,00

Ceny z dnia sporządzania audytu, zawierają VAT.

5 Ocena stanu technicznego budynku

Stan techniczny budynku w zakresie istotnym dla wskazania właściwych ulepszeń i przedsięwzięć termomodernizacyjnych ocenia się jako dostateczny. Współczynniki przenikania ciepła dla przegród zewnętrznych (ścian zewnętrznych, stropodachu) nie spełniają obowiązujących przepisów. Również stolarka otworowa nie spełnia obowiązujących przepisów powodując znaczne straty ciepła przez przenikanie oraz infiltrację zimnego powietrza do przestrzeni ogrzewanych. Sprawności instalacji ogrzewania, przygotowania ciepłej wody użytkowej są niskie i wymagają usprawnienia. W następnym rozdziale zostanie opisany proponowany zakres usprawnień termomodernizacyjnych.

6 Analiza poszczególnych wariantów termomodernizacji

6.1 Usprawnienia dotyczące systemu centralnego ogrzewania

W niniejszym opracowaniu bierze się pod uwagę modernizację instalacji centralnego ogrzewania. W ramach usprawnienia planuje się między innymi wymianę pionów i poziomów instalacji, montaż zaworów podpionowych i odpowietrzających, izolację przewodów w pomieszczeniach nieogrzewanych, wymianę starych grzejników na nowe płytowe, montaż zaworów termostatycznych przy grzejnikach. W systemie ogrzewania należy zastosować system zarządzania energią i monitoringu.

Rodzaj źródła	jedn.	przed modern.	po modern.
Moc zamówiona	MW	0,1309	0,1309
Sezonowe zapotrzebowanie na ciepło na potrzeby	GJ/rok	1 027	1 027
Ogólna sprawność systemu ogrzewania η	%	68%	83%
Obniżenie nocne	%	100%	100%
Obniżenie tygodniowe	%	100%	100%
Sezonowe zapotrzebowanie na ciepło na potrzeby	GJ/rok	1 513	1 241
Oz	zł/GJ	43,70	43,70
Om	zł/MW/m-c	7 934,21	7 934,21
A	zł	0,00	0,00
Roczna opłata zmienna	zł/rok	66 106,25	54 227,78
Roczna opłata stała	zł/rok	12 461,54	12 461,54
Roczna opłata abonamentowa	zł/rok	0,00	0,00
Roczny koszt ogrzewania w sezonie standardowym	zł/rok	78 567,79	66 689,32
		Różnica	11 878,47
		Koszt	250 000,00
		SPBT	21,0

6.2 Usprawnienia dotyczące systemu przygotowania ciepłej wody użytkowej

W niniejszym opracowaniu bierze się pod uwagę modernizację instalacji ciepłej wody użytkowej poprzez podwyższenie sprawności przesyłu oraz akumulacji dzięki wykonaniu wymiany starej instalacji. W instalacji należy zastosować system zarządzania energią oraz monitoringu.

Dane do obliczeń	Jednostki	Przed modernizacją	Po modernizacji
Średnia moc c.w.u.	MW	0,0022	0,0022
roczne zapotrzebowanie ciepła końcowego QK,W	GJ/rok	403,72	213,73
Całkowita sprawność instalacji c.w.u.	%	35%	66%
Opłata zmienna	zł/MW/m-c	7 934,21	7 934,21
Opłata stała	zł/GJ	43,70	43,70
Abonament	zł	0,00	0,00
Roczna opłata zmienna	zł/rok	213,32	213,32
Roczna opłata stała	zł/rok	17 643,26	9 340,55
Roczna opłata abonamentowa	zł/rok	0,00	0,00
Roczny koszt przygotowania c.w.u.	zł/rok	17 856,58	9 553,87
		Różnica	8 302,71
		Koszt	25 000,00
		SPBT	3,01

6.3 Usprawnienie dotyczące stropodachu

Rozpatruje się ocieplenie stropodachu warstwą izolacji o współczynniku przewodzenia ciepła $\lambda = 0,040$ W/mK. Do wyznaczenia optymalnej grubości izolacji przyjęto warianty różniące się grubością. Cena Nu zawiera całkowity koszt wszystkich prac remontowych z podatkiem VAT, ceny rynkowe wrzesień 2017r.

λ	0,040	W/mK – współczynnik przewodności cieplnej warstwy izolacji
A	691,9	m ² - powierzchnia przegrody do obliczenia strat
A _{koszt}	691,9	m ² - powierzchnia przegrody do ocieplenia

Lp.	Omówienie	Jednostki	Stan istniejący	Warianty		
				1	2	3
1	Grubość dodatkowej warstwy izolacji termicznej; g	m		0,22	0,24	0,26
2	Zwiększenie oporu cieplnego ΔR	(m ² *K)/W		5,50	6,00	6,50
3	Opór cieplny R	(m ² *K)/W	0,812	6,31	6,81	7,31
4	U ₀ , U ₁	W/m ² *K	1,232	0,158	0,147	0,137
5	Q _{0U} , Q _{1U}	GJ/a	302,18	38,86	36,01	33,55
6	q _{0U} , q _{1U}	MW	0,034	0,004	0,004	0,004
7	Roczna oszczędność kosztów ΔO_{ru}	zł/a		14 336,56	14 491,86	14 625,93
8	Cena jednostkowa usprawnienia	zł/m ²		148,50	150,00	153,00
9	Koszt realizacji usprawnienia Nu	zł		102 747,15	103 785,00	105 860,70
10	SPBT=NU/ ΔO_{ru}	lata		7,17	7,16	7,24
Wybrany wariant: 2		Koszt: 103 785,00 zł		SPBT= 7,16 lat		

Do dalszej analizy przyjmuje się wariant nr 2 polegający na ociepleniu stropodachu warstwą izolacji o grubości 24 cm o współczynniku przewodzenia ciepła $\lambda = 0,040$ W/mK. Rozwiązanie to spełnia wymagania stawiane w WT2021 oraz warunek procedury wyboru optymalnego usprawnienia określony w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 17 marca 2009 r w sprawie szczegółowego zakresu i formy audytu energetycznego oraz części audytu remontowego, wzorów kart audytów, a także algorytmów oceny opłacalności przedsięwzięcia termomodernizacyjnego (Dz.U. Nr 43 z 2009 r, poz.346, z późn. zmianami opublikowanymi w Dz.U. 2015 poz.1606) (SPBTmin)".

6.4 Usprawnienie dotyczące ścian zewnętrznych

Rozpatruje się wykonanie elewacji wentylowanej wraz z ociepleniem warstwą izolacji o współczynniku przewodzenia ciepła $\lambda = 0,036 \text{ W/mK}$. Do wyznaczenia optymalnej grubości izolacji przyjęto warianty różniące się grubością. Cena Nu zawiera całkowity koszt wszystkich prac remontowych z podatkiem VAT, ceny rynkowe wrzesień 2017r.

λ	0,036	W/mK – współczynnik przewodności cieplnej warstwy izolacji
A	688,86	m ² - powierzchnia przegrody do obliczenia strat
A _{koszt}	688,86	m ² - powierzchnia przegrody do ocieplenia

Lp.	Omówienie	Jednostki	Stan istniejący	Warianty		
				1	2	3
1	Grubość dodatkowej warstwy izolacji termicznej; g	m		0,14	0,16	0,18
2	Zwiększenie oporu cieplnego ΔR	(m ² *K)/W		3,89	4,44	5,00
3	Opór cieplny R	(m ² *K)/W	0,700	4,589	5,145	5,700
4	U ₀ , U ₁	W/m ² *K	1,428	0,218	0,194	0,175
5	Q _{0U} , Q _{1U}	GJ/a	340,01	51,88	46,28	41,77
6	q _{0U} , q _{1U}	MW	0,039	0,006	0,005	0,005
7	Roczna oszczędność kosztów ΔO_{ru}	zł/a		15 766,40	16 072,98	16 319,80
8	Cena jednostkowa usprawnienia	zł/m ²		237,50	250,00	262,50
9	Koszt realizacji usprawnienia Nu	zł		171 783,75	180 825,00	189 866,25
10	SPBT=Nu/ ΔO_{ru}	lata		10,9	11,3	11,6
Wybrany wariant: 2		Koszt: 180 825,00 zł		SPBT= 11,3 lat		

Do dalszej analizy przyjmuje się wariant nr 2 polegający na ociepleniu ścian zewnętrznych osłonowych warstwą izolacji o grubości 16 cm o współczynniku przewodzenia ciepła $\lambda = 0,036 \text{ W/mK}$. Rozwiązanie to spełnia wymagania stawiane w WT2021 oraz warunek procedury wyboru optymalnego usprawnienia określony w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 17 marca 2009 r. w sprawie szczegółowego zakresu i formy audytu energetycznego oraz części audytu remontowego, wzorów kart audytów, a także algorytmów oceny opłacalności przedsięwzięcia termomodernizacyjnego (Dz.U. Nr 43 z 2009 r, poz.346, z późn. zmianami opublikowanymi w Dz.U. 2015 poz.1606) (SPBTmin)".

6.5 Usprawnienie dotyczące okien zewnętrznych

Rozpatruje się wymianę okien na nowe szczelne PCV dostosowane do przepisów dotyczących ochrony przeciwpożarowej budynku. Do wyznaczenia optymalnego współczynnika przenikania ciepła przyjęto trzy różniące się warianty. Cena No zawiera całkowity koszt wszystkich prac remontowych z podatkiem VAT, ceny rynkowe wrzesień 2017r.

Powierzchnia okien do wymiany: P = 138,72 m ²						
Lp.	Opis	Jedn.	Stan istniejący	Wariant 1	Wariant 2	Wariant 3
1	U	W/m ² *K	3,60	1,10	0,90	0,70
2	Cr	-	1,10	1,00	1,00	1,00
3	Cm	-	1,10	1,00	1,00	1,00
4	Q0, Q1	GJ/a	167,46	51,17	41,87	32,56
5	q0, q1	MW	0,0200	0,0061	0,0050	0,0039
6	Dorok+Dorw	zł/rok		6 403,1	6 915,3	7 427,6
7	J, Koszt usprawnienia	zł/m ²		779,00	950,00	1140,00
	N _{ok}	zł		108063	131784	158141
	SPBT	lata		16,88	19,06	21,29
Wybrany wariant: 2			Koszt: 131 784,00 zł		SPBT= 19,1 lat	

Do dalszej analizy przyjmuje się wariant 2 polegający na wymianie okien na nowe szczelne o współczynniku przenikania ciepła równym 0,9 W/m²K. Rozwiązanie to spełnia wymagania stawiane w WT2021 oraz warunek procedury wyboru optymalnego usprawnienia określony w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 17 marca 2009 r w sprawie szczegółowego zakresu i formy audytu energetycznego oraz części audytu remontowego, wzorów kart audytów, a także algorytmów oceny opłacalności przedsięwzięcia termomodernizacyjnego (Dz.U. Nr 43 z 2009 r, poz.346, z późn. zmianami opublikowanymi w Dz.U. 2015 poz.1606) (SPBTmin)".

6.6 Usprawnienie dotyczące drzwi zewnętrznych

Rozpatruje się wymianę drzwi zewnętrznych na nowe szczelne dostosowane do przepisów dotyczących ochrony przeciwpożarowej budynku. Do wyznaczenia optymalnego współczynnika przenikania ciepła przyjęto trzy różniące się warianty. Cena N_{dz} zawiera całkowity koszt wszystkich prac remontowych z podatkiem VAT, ceny rynkowe wrzesień 2017r.

Powierzchnia drzwi do wymiany: $P = 9,57 \text{ m}^2$						
Lp.	Omówienie	Jedn.	Stan istniejący	Wariant 1	Wariant 2	Wariant 3
1	U	$\text{W/m}^2 \cdot \text{K}$	5,10	1,50	1,30	1,10
2	Cr	-	1,00	1,00	1,00	1,00
3	Cm	-	1,00	1,00	1,00	1,00
4	Q0, Q1	GJ/a	14,50	4,26	3,70	3,13
5	q0, q1	MW	0,0020	0,0006	0,0005	0,0004
6	Dordz+Dordz	zł/rok		578,4	610,5	642,7
7	J, Koszt usprawnienia	zł/m^2		1260,00	1400,00	1680,00
	N_{dz}	zł		12058,20	13398,00	16077,60
	SPBT	lata		20,85	21,94	25,02
Wybrany wariant: 2			Koszt: 13 398,00 zł		SPBT= 21,9 lat	

Do dalszej analizy przyjmuje się wariant 2 polegający na wymianie drzwi zewnętrznych na nowe szczelne o współczynniku przenikania ciepła równym $1,3 \text{ W/m}^2 \cdot \text{K}$. Rozwiązanie to spełnia wymagania stawiane w WT2021 oraz warunek procedury wyboru optymalnego usprawnienia określony w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 17 marca 2009 r w sprawie szczegółowego zakresu i formy audytu energetycznego oraz części audytu remontowego, wzorów kart audytów, a także algorytmów oceny opłacalności przedsięwzięcia termomodernizacyjnego (Dz.U. Nr 43 z 2009 r, poz.346, z późn. zmianami opublikowanymi w Dz.U. 2015 poz.1606) (SPBTmin)".

6.7 Usprawnienie dotyczące ścian zewnętrznych cokołowych

Rozpatruje się ocieplenie ścian zewnętrznych cokołowych oraz w pasie szerokości 1m przylegającym do gruntu, metodą „lekką mokrą” warstwą izolacji o współczynniku przewodzenia ciepła $\lambda = 0,036$ W/mK. Do wyznaczenia optymalnej grubości izolacji przyjęto warianty różniące się grubością. Cena Nu zawiera całkowity koszt wszystkich prac remontowych z podatkiem VAT, ceny rynkowe wrzesień 2017r.

λ	0,036	W/mK – współczynnik przewodności cieplnej warstwy izolacji
A	226,60	m ² - powierzchnia przegrody do obliczenia strat
A _{koszt}	226,60	m ² - powierzchnia przegrody do ocieplenia

Lp.	Omówienie	Jednostki	Stan istniejący	Warianty		
				1	2	3
1	Grubość dodatkowej warstwy izolacji termicznej; g	m		0,08	0,10	0,12
2	Zwiększenie oporu cieplnego ΔR	(m ² *K)/W		2,22	2,78	3,33
3	Opór cieplny R	(m ² *K)/W	1,037	3,259	3,815	4,370
4	U ₀ , U ₁	W/m ² *K	0,964	0,307	0,262	0,229
5	Q _{0U} , Q _{1U}	GJ/a	22,85	7,27	6,21	5,42
6	q _{0U} , q _{1U}	MW	0,007	0,002	0,002	0,002
7	Roczna oszczędność kosztów ΔO_{ru}	zł/a		1 119,12	1 195,17	1 251,89
8	Cena jednostkowa usprawnienia	zł/m ²		282,00	300,00	318,00
9	Koszt realizacji usprawnienia Nu	zł		67 096,26	71 379,00	75 661,74
10	SPBT=NU/ ΔO_{ru}	lata		59,95	59,72	60,44
Wybrany wariant: 2		Koszt: 71 379,00 zł		SPBT= 59,7 lat		

Do dalszej analizy przyjmuje się wariant nr 2 polegający na ociepleniu ścian zewnętrznych cokołowych warstwą izolacji o grubości 10 cm o współczynniku przewodzenia ciepła $\lambda = 0,036$ W/mK. Rozwiązanie to spełnia wymagania stawiane w WT2021 oraz warunków procedury wyboru optymalnego usprawnienia określony w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 17 marca 2009 r w sprawie szczegółowego zakresu i formy audytu energetycznego oraz części audytu remontowego, wzorów kart audytów, a także algorytmów oceny opłacalności przedsięwzięcia termomodernizacyjnego (Dz.U. Nr 43 z 2009 r, poz.346, z późn. zmianami opublikowanymi w Dz.U. 2015 poz.1606) (SPBTmin)”.

6.8 Zestawienie optymalnych usprawnień związanych z modernizacją przegród zewnętrznych w kolejności rosnącej wartości prostego czasu nakładów SPBT

lp.	Zestawienie wariantów termomodernizacji budynku	Planowane koszty robót (ceny z VAT, zł)	SPBT lata
1	Ocieplenie stropodachu	103 785,00	7,2
2	Ocieplenie ścian zewnętrznych	180 825,00	11,3
3	Wymiana okien zewnętrznych	131 784,00	19,1
4	Wymiana drzwi zewnętrznych	13 398,00	21,9
5	Ocieplenie ścian cokołowych	71 379,00	59,7

6.9 Zestawienie optymalnych usprawnień modernizacji instalacji wewnętrznych w kolejności rosnącej wartości prostego czasu nakładów SPBT

lp.	Zestawienie wariantów termomodernizacji budynku	Planowane koszty robót (ceny z VAT, zł)	SPBT lata
1	Modernizacja instalacji centralnego ogrzewania	250 000,00	21,05
2	Modernizacja instalacji ciepłej wody użytkowej	25 000,00	3,01

7 Analiza możliwości modernizacji instalacji oświetlenia

7.1 Ocena opłacalności zastosowania nowego energooszczędnego oświetlenia pomieszczeń

Miejsca pracy w budynku są doświetlane przez oświetlenie naturalne (poprzez okna w pomieszczeniach), oraz z wykorzystaniem oświetlenia górnego jarzeniowego.

lp	Typ	Ilość źródeł światła w budynku	Moc pojedynczego źródła światła	Moc źródeł światła [kW]
1	Świetlówka 40W	101	40	4,04
2	Świetlówka 18W	3	18	0,05
3	Żarówka 60W	51	60	3,06
4	Żarówka energooszczędna	11	11	0,12
5	Żarówka energooszczędna	32	20	0,64
Razem moc zainstalowana źródeł światła [kW]				7,92

W związku z uciążliwym charakterem pracy tradycyjnych świetlówek dużym poborem prądu, wytwarzanych hałasem oraz awaryjnością, w analizowanym budynku planuje się zastąpienie tradycyjnych świetlówek, świetlówkami LED.

lp	Zestawienie oprav w budynku	Jednostka	Stan istniejący	Po modernizacji
1	Oświetlenie pomieszczeń całkowita moc zainstalowana	kW	7,92	4,75
2	Przewidywany czas użytkowania oświetlenia ¹⁾	h	2 500,00	2 500,00
3	Energia elektryczna na potrzeby oświetlenia	kWh	19 787,50	11 872,50
4	Koszt energii elektrycznej na potrzeby oświetlenia	zł/rok	6 925,63	4 155,38
5	Emisja CO ₂	kgCO ₂ /rok	15 403,38	9 242,03
6	Roczna oszczędność energii	kWh		7 915,00
7	Roczna oszczędność kosztów Δ Qrok	zł/rok		2 770,25
8	Cena usprawnienia / wymiana oprav NU ²⁾	zł		59 400,00
9	SPBT=NU/DOrrok	lata		21,44
10	Oszczędności	%		40,00%
11	Redukcja emisji CO ₂ ³⁾	kgCO ₂ /rok		6 161,35

¹⁾ Czas pracy instalacji oświetlenia oparty o metodologię obliczania charakterystyki energetycznej budynków (Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 6 listopada 2008r. w sprawie metodologii obliczania charakterystyki energetycznej budynku i lokalu mieszkalnego lub części budynku stanowiącej samodzielną całość techniczno-użytkową oraz sposobu sporządzania i wzorów świadectw ich charakterystyki energetycznej).

²⁾ Podstawa przyjętych wartości NU Kalkulację kosztów wymiany oprav oświetleniowych opracowano na podstawie dokumentacji projektowo-kosztorysowej firmy instalacyjnej elektrycznej obejmującej projekt, dostawę oprav oraz koszty robocizny.

³⁾ Wartości emisji CO₂ przyjęte na podstawie struktury produkcji energii elektrycznej w Polsce oraz wartości emisji opublikowanych przez KOBIZE Krajowy Ośrodek Bilansowania i Zarządzania Emisjami.

Z przeprowadzonej analizy wynika, że wykonanie modernizacji ok. 198 źródeł światła o łącznej mocy 7,92 kW polegającej na wymianie opraw i redukcji mocy źródeł światła poprzez zastosowanie wysokosprawnego źródła światła LED jest opłacalne. Nowe oświetlenie opiera się na energooszczędnym oświetleniu LED, charakteryzującym się między innymi brakiem pulsowania światła, płynnym włączaniem, zmniejszeniem zużycia energii elektrycznej i mocy oprawy. Dodatkowymi korzyściami wynikającymi z zastosowania opraw typu LED będzie brak wydatków na wymianę źródeł światła (średnia trwałość oprawy LED 50 000 h ~10lat) – świetlówek T5 i kosztów ich recyklingu.

8 Analiza możliwości zastosowania odnawialnych źródeł energii

8.1 Ocena opłacalności zastosowania ogniw fotowoltaicznych

W analizowanym przypadku rozpatruje się wykorzystanie ogniw fotowoltaicznych do pozyskania energii elektrycznej.

lp	Opis	Jednostki	Wariant 1	Wariant 2	Wariant 3
1	Zapotrzebowanie na energię elektryczną	kWh/rok	66 713,28	66 713,28	66 713,28
2	Roczny koszt zakupu energii elektrycznej	zł/kWh/rok	23 349,65	23 349,65	23 349,65
3	Ilość paneli fotowoltaicznych	szt.	24,00	32,00	40,00
4	Powierzchnia elektrowni	m ²	48,96	54,40	59,84
5	Projektowana moc instalacji	Wp	8 064,00	8 960,00	9 856,00
6	Średnioroczna ilość wyprodukowanej energii z ogniw fotowoltaicznych	kWh/rok	7 300,16	8 111,28	8 922,41
7	Koszt energii elektrycznej u dostawcy	zł/kWh	0,60	0,60	0,60
8	Koszt budowy instalacji fotowoltaicznej	zł	65 945,60	71 680,00	80 657,20
9	Procentowe pokrycie mocy zamówionej	%	11%	12%	13%
10	Oszczędności	zł/rok	2 555,05	2 838,95	3 122,84
11	SPBT	lata	25,81	25,25	25,83
12	Redukcja emisji CO ₂	kgCO ₂ /rok	5 682,73	6 314,15	6 945,56

Projektowana moc instalacji oraz powierzchnia ogniw fotowoltaicznych pokrywa się z powierzchnią dachu możliwą do zabudowania.

Z przeprowadzonej analizy wynika, że opłacalne jest zbudowanie instalacji fotowoltaicznej składającej się ze 32 paneli o łącznej powierzchni 54,4 m² wytwarzającej średniorocznie 8 111,28 kWh, co będzie stanowiło pokrycie ok. 12 % całkowitego zapotrzebowania na energię elektryczną budynku po modernizacji oświetlenia.

9 Analiza wariantowa efektów energetycznych oraz ekonomicznych dla analizowanego zakresu prac termomodernizacyjnych

Lp	Opis usprawnienia	Jednostkowe koszty termomodernizacji	Jednostkowe roczne oszczędności kosztów energii	Procentowa oszczędność zap. na energię	Wkład własny	Wkład własny	Procent dofinansowania	Kwota dofinansowania	SPBT bez uwzględnieniem dofinansowania	SPBT z uwzględnieniem dofinansowania	Redukcja emisji
		[zł]	[zł/rok]	[%]	[%]	[zł]	[%]	[zł]	[lata]	[lata]	[tonCO ₂ /rok]
1	Modernizacja instalacji centralnego ogrzewania	250 000,00	11 878,47	14,18%	15,00%	37 500,00	85,00%	212 500,00	21,05	3,16	8,38
2	Modernizacja instalacji ciepłej wody użytkowej	25 000,00	8 302,71	9,91%	15,00%	3 750,00	85,00%	21 250,00	3,01	0,45	14,23
3	Ocieplenie stropodachu	103 785,00	16 950,35	16,83%	15,00%	15 567,75	85,00%	88 217,25	6,12	0,92	24,17
4	Ocieplenie ścian zewnętrznych	180 825,00	18 846,23	18,64%	15,00%	27 123,75	85,00%	153 701,25	9,59	1,44	35,18
5	Wymiana okien zewnętrznych	131 784,00	8 074,20	7,98%	15,00%	19 767,60	85,00%	112 016,40	16,32	2,45	39,90
6	Wymiana drzwi zewnętrznych	13 398,00	695,36	0,68%	15,00%	2 009,70	85,00%	11 388,30	19,27	2,89	40,30
7	Ocieplenie ścian cokołowych	71 379,00	981,05	1,05%	15,00%	10 706,85	85,00%	60 672,15	72,76	10,91	40,92

10 Analiza wariantowa efektów energetycznych oraz ekonomicznych dla analizowanego zakresu prac modernizacyjnych w zakresie instalacji elektrycznej

Lp	Opis usprawnienia	Jednostkowe koszty termomodernizacji	Jednostkowe roczne oszczędności kosztów energii	Procentowa oszczędność zap. na energię	Wkład własny	Wkład własny	Procent dofinansowania	Kwota dofinansowania	SPBT bez uwzględnieniem dofinansowania	SPBT z uwzględnieniem dofinansowania	Redukcja emisji
		[zł]	[zł/rok]	[%]	[%]	[zł]	[%]	[zł]	[lata]	[lata]	[tonCO ₂ /rok]
1	Wymiana oświetlenia	59 400,00	2 770,25	11%	15,00%	8 910,00	85,00%	50 490,00	21,44	3,22	6,16
2	Budowa instalacji fotowoltaicznej	71 680,00	2 838,95	12%	15,00%	10 752,00	85,00%	60 928,00	25,25	3,79	12,48

Uwaga! W myśl ustawy termomodernizacyjnej koszt oraz oszczędności energii wynikające z modernizacji instalacji oświetleniowej nie zostały uwzględnione w karcie audytu energetycznego budynku.

Koszty całkowite	zł	907 251,00
Roczna oszczędność kosztów	zł/rok	71 337,57
Czas zwrotu nakładów SPBT	lata	12,72
Czas zwrotu nakładów SPBT z uwzgl. pozyskanego dofinansowania	lata	1,91

Procent oszczędności energii końcowej dla budynku przy zastosowaniu instalacji PV (OZE) wynosi 3,5%.

11 Wskazanie optymalnego wariantu przedsięwzięcia termomodernizacyjnego spełniającego wymagania Ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów

Na podstawie wykonanej analizy, w myśl ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów, jako optymalne rozwiązanie przyjmuje się **wariant**, obejmujący następujące przedsięwzięcia:

1. modernizacja instalacji centralnego ogrzewania,
2. modernizacja instalacji ciepłej wody użytkowej,
3. ocieplenie stropodachu,
4. ocieplenie ścian zewnętrznych,
5. wymiana okien zewnętrznych,
6. wymiana drzwi zewnętrznych,
7. ocieplenie ścian cokołowych,

Dodatkowo uzasadnione jest wykonanie prac związanych z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii oraz redukcji zużycia energii elektrycznej:

1. wymiana oświetlenia w budynku,
2. wykonanie instalacji fotowoltaicznej na dachu budynku.

WSKAŹNIKI

Stopień zwiększenia efektywności energetycznej	%	69,3%
Wykorzystanie systemów monitoringu i zarządzania energią	-	tak
Wykorzystanie odnawialnych źródeł energii	%	3,5%
Zmniejszenie rocznego zużycia energii pierwotnej w budynkach publicznych (CO32)	kWh/rok	527 478,59
Szacowany roczny spadek emisji gazów cieplarnianych (CO34)	ton CO ₂ / rok	53,39
Szacowany roczny spadek emisji gazów cieplarnianych (CO34)	%	45,6%
Powierzchnia użytkowa budynku poddanego termomodernizacji	m ²	1 039,80
Ilość zaoszczędzonej energii elektrycznej	MWh/rok	16 026,28
Ilość zaoszczędzonej energii cieplnej	GJ/rok	1 327,57
Zmniejszenie zużycia energii końcowej w wyniku realizacji projektów	GJ/rok	59 022,21

12 Załączniki do audytu

Załącznik 1

Obliczenie minimalnego strumienia powietrza wentylowanego

Zużycie ciepła

Strumień przyjęty przy obliczeniach zużycia ciepła zgodnie z normą PN-83/B-03430 „Wentylacja w budynkach mieszkalnych zamieszkania zbiorowego i użyteczności publicznej”:

Lp.	Pomieszczenia	Liczba użytkowników	Kubatura netto	Współ Cr	Norma	Strumień powietrza wentylacyjnego
-	-	szt.	m ³		m ³ /h lub wym/h	m ³ /h
Przed modernizacją						
1	Liczba użytkowników	110	-	1,3	20	2 860,0
Po modernizacji						
1	Liczba użytkowników	110	-	1,0	20	2 200,0

Zapotrzebowanie na moc

Strumień przyjęty przy obliczeniach zapotrzebowania na moc cieplną zgodnie z normą PN-EN 12831 „Instalacje ogrzewcze w budynkach. Metoda obliczania projektowego obciążenia cieplnego”:

Lp.	Pomieszczenia	Liczba pomieszczeń	Kubatura netto	Współ Cr	Norma	Strumień powietrza wentylacyjnego
-	-	szt.	m ³		m ³ /h lub wym/h	m ³ /h
Przed modernizacją						
1	Pomieszczenia	-	4996,20	1,30	1	6 495,1
Po modernizacji						
1	Pomieszczenia	-	4996,20	1,00	1	4 996,2

Załącznik 2

Obliczenie zapotrzebowania na moc na potrzeby przygotowania ciepłej wody użytkowej

lp	Opis	Jednostka	Stan istniejący	Stan po modernizacji
1	Ilość użytkowników L	osoby	110	110
2	Jednostkowe dobowe zużycie ciepłej wody V_{cw}	l/os	7	7
3	Średnie godzinowe zapotrzebowanie na c.w.u. w budynku $V_{h\acute{s}r} = (L * V_{cw}) / (18 * 1000)$	m ³ /h	0,043	0,043
4	Wsp. godzinowej nierównomierności rozbioru c.w.u. $N_h = 9,32 * L - 0,244$	-	2,96	2,96
5	Zapotrzebowanie na ciepło na ogrzanie 1 m3 wody $Q_{cwj} = c_w * \rho * (\theta_{cw} - \theta_0) * k_t / \eta_{w,toi} / 10^6$	GJ/m ³	0,54	0,29
6	Max. moc c.w.u. $q_{cwumax} = V_{h\acute{s}r} * c_w * \rho * (\theta_{cw} - \theta_0) * N_h / 3600$	kW	6,6	6,6
7	Średnia moc c.w.u.	kW	2,2	2,2

Załącznik 3

Rysunki

Elewacja północna

Elewacja południowa

Elewacja północna od podwórza

Elewacja południowa

Elewacja wschodnia

Elewacja zachodnia od podwórza

Elewacja zachodnia

Załącznik 4

Obliczenie mocy cieplnej systemu grzewczego oraz zużycia energii na ciepło do ogrzewania z uwzględnieniem wyznaczonego strumienia powietrza wentylacyjnego - wydruki komputerowe z programu Audytor OZC 6.9Pro.